

Monumentnummer*: 517442

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **10 augustus 2001**
Kadaster deel/nr **82850/113**

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Hoorn		Hoorn		Noord-Holland			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Bierkade	1			1621 BE	Hoorn		
Venidse	1 A	A		1621 DB	Hoorn		
Kadastrale gemeente*		Sectie*	Kadastraal object*		Appartement aanduiding		Grondperceel
Hoorn		A					2727

Omschrijving**

Inleiding

Voormalig KAASPAKHUIS 'De Zon', gebouwd in 1873-1874 in opdracht van de firma Tj. Kroon en Zonen, naar ontwerp van de Hoornse architect A.C. Bleijs (1842-1912). Het hoekpand is gesitueerd aan de zuidoostzijde van de Bierkade, waarbij de rechter zijgevel van het pand vrijligt. Blijkens een raadsbesluit van 20 mei 1873 en de aanbestedingsadvertentie in de Hoornsche Courant van 4 juni 1873 verving het pand een oud en kleiner kaaspakhuis met dezelfde naam. In 1913 werd aan de achterzijde ter hoogte van de begane grond een aanbouw opgetrokken. Het pakhuis is in 1993-1994 gerestaureerd en verbouwd tot kantoorpand.

Omschrijving

Het kaaspakhuis is op nagenoeg rechthoekig grondplan opgetrokken en telt drie bouwlagen onder een met rode Hollandse pannen gedekt mansardedak waarvan de noklijn haaks staat op de Bierkade. De meeste dakpannen op het rechterdakschild zijn linksdekkend. De buitengevels zijn uitgevoerd in rode baksteen en voorzien van een gemetselde plint en schootankers ter hoogte van de verdiepingsvloeren en de kapgordingen. Alle bouwlagen, ook de zolderverdieping en de vliering, worden van elkaar gescheiden door een zaagtandlijst direct boven de strekken van de vensters en deuren.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De symmetrisch opgezette (NW) voorgevel is uitgevoerd als een gebroken tuitgevel met aanzetten in de vorm van een bakstenen ezelsrug en een daarop aansluitende uitkragende rollaag die de gevel afdekt en bovenaan in segmentboogvorm de lage tuit omsluit. De uiteinden van de voorgevel zijn in aansluiting op de getrapte steunberen van de zijgevels voorzien van een natuurstenen versnijding ter hoogte van de eerste (alleen rechts) en tweede verdiepingvloer. De voorgevel heeft in het midden van de begane grond een dubbele deur. Aan weerszijden van de deur drie vensters met naar binnen openslaande ramen voorzien van tralies en luiken. De middelste vensters zijn smal en drieruits, de buitenste breed en zesruits. Rechts bevindt zich een eerste steen met inscriptie "T: KROON/1874". De eerste verdieping is vergelijkbaar met de begane grond maar hier is de deur voorzien van twee zesruits ramen en ontbreken luiken en tralies. Bovendien hebben de verdiepingvensters bovenin het openslaande raam een uitzetraam. De tweede verdieping telt zeven openslaande zesruits vensters, met onder het middelste venster een gevelsteen waarop de naam van het pand. Boven de twee buitenste vensters van de tweede etage bevinden zich twee gevelstenen met de opschriften "ANNO" (links) en "1874" (rechts). De zolderverdieping telt vijf openslaande vensters met eveneens een zesruits raamindeling. Ter hoogte van de vliering bevinden zich drie openslaande vensters waarvan de bovendorpels tesamen de vorm hebben van een segmentboog. Het getoogde middelste venster is zesruits, de afgeschuinde vensters ter weerszijden zijn vijfruits. In de top bevindt zich een gevelsteen met de afbeelding van een zon.

De rechterzijgevel (ZW) wordt in vijf traveeën geleed door zes steunberen. Deze zijn ter hoogte van de eerste en tweede verdiepingvloer voorzien van natuursteen op de versnijdingen. De gevel wordt afgesloten door een houten gootlijst waaronder een zaagtand. De middentravee heeft op elke bouwlaag een zesruits openslaand venster, op de begane grond voorzien van een luik en diefijzers (de overige vensters in de middelste drie traveeën zijn niet oorspronkelijk). Recht boven de middentravee bevinden zich in de kap boven elkaar twee dakkapellen met zinkgedekte zadeldaken en een zesruits respectievelijk vierruits openslaand venster. De linkerzijgevel (NO) wordt door het buurpand grotendeels aan het oog onttrokken.

De achtergevel (ZO) is vergelijkbaar met de voorgevel, maar voorzien van een gebroken topgevel afgedekt met natuursteen en van andere, vermoedelijk uit de gesloopte voorganger afkomstige, jaartalstenen in de vorm van een natuurstenen cartouche met "ANNO" en "1651". De aanbouw tegen de achtergevel is opgetrokken in rode baksteen, één bouwlaag hoog en voorzien van twee met rode verbeterde Hollandse pannen gedekte daken met de noklijn evenwijdig aan de straat: een lessenaardak met de nok boven de aan het Venidse grenzende achtergevel van de aanbouw en een zadeldak. De achtergevel telt drie hoog in de gevel geplaatste twaalfruits vensters voorzien van diefijzers. Onder het middelste venster bevindt zich een dubbele paneeldeur. De zuidhoek van de aanbouw is kwartrond gemetseld. De zuidwestgevel van de aanbouw is voorzien van twee eveneens hoog in de gevel geplaatste zesruits vensters.

De voormalige functie van het pakhuis is herkenbaar gebleven in het interieur door de aanwezigheid van enkele kaasstellingen.

Waardering

Het pand is van algemeen belang wegens architectuurhistorische en cultuurhistorische waarde als gaaf bewaard gebleven voorbeeld van een kaaspakhuis uit het derde kwart van de 19de eeuw. Daarnaast heeft het pand ensemblewaarde in relatie tot verscheidene 19de- en 20ste-eeuwse kaaspakhuisen aan de Bierkade en in de directe omgeving daarvan.

Hoofdcategorie

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen

Subcategorie

Opslag

Functie

Kaaspakhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument